

Kratki opis

Fosili koje najčešće možemo vidjeti u muzejima ili Geološkim zbirkama jesu životinjski i biljni ostaci ili tragovi njihove aktivnosti, koji su sačuvani na stijenama. U hrvatskom jeziku fosili se nazivaju okaminama, jer se radi o životinjskim ili biljnim ostacima koji su petrificirani, odnosno okamenjeni (sačuvani u izvornom položaju i obliku na mjestu gdje je mrtvi organizam odložen). Za očuvanje fosilnih ostataka važna je sedimentacija organizama u relativno mirnoj, energetske slabo aktivnoj, vodenoj sredini. Uglavnom se oni nalaze uz more, na obalama rijeka, na dnu dolina i nekadašnjih jezera koja su presušila prije mnogo, mnogo godina. Proučavanje ovih ostataka nam omogućuje da saznamo više o našoj prošlosti i evoluciji životinja koje inače ne bismo znali. Osim toga, fosili nam također pomažu da proučavamo i datiramo različite naslage u Zemljinoj kori, omogućava da shvatimo jedan od mehanizama kojim se to događa i na taj način pokušamo protumačiti kako "živo" postaje dio "neživog". Cilj ove vježbe je izraditi vlastiti fosil u gipsu i od glinamola. Na kraju će se usporediti dobiveni fosili, istaknuti razlike i u diskusiji komentirati moguće uzroke i posljedice.



Potrebni materijal

- Plastične posude za miješanje gipsa i za izradu fosila
- Voda
- Drvena žličica
- Kvarcni pijesak
- Ljuštore školjkaša ili puževa
- Zidarski gips
- Glinamol
- WD40 sprej za premazivanje ili jestivo ulje i kist
- Papirnati ubrusi
- Špatula i čekić

Detaljni postupak

I. Korak:

Plastične posudice koje će se koristiti za izradu fosila iznutra nauljite jestivim uljem ili WD sprejom. Na posebnom papiru nauljite uzorak (školjku).

II. Korak:

U posebnoj posudi pomiješajte dvije mjerice gipsa i cca jednu mjericu vode. Dobro promiješajte da se dobije glatka smjesa, nešto gušća od smjese za palačinke.

III. Korak:

Smjesu rasporedite u nauljene posudice (kalupe). U svaku posudicu utisnite uzorak (školjku), može i više njih ako stane. Ostavite da se tako suši cca pola sata.

IV. Korak:

Za to vrijeme uzmite komadić glinamola. Razradite ga u rukama da postane mekan. Oblikujte više manjih debljih diskova. Utisnite u njih pripremljen uzorak i oblikujte konačnu formu fosila. Ostavite da se suši.

V. Korak:

Vratite se fosilu u gipsu. Ako je gips očvrsnuo probajte izvaditi školjke iz gipsa. Otisak bi trebao biti jasno vidljiv. Posipajte ga tankim, ujednačenim slojem kvarcnog pijeska i odstranite višak.

VI. Korak:

Ponovo pripremite smjesu gipsa i vode. Na sloj pijeska izlijte još jedan sloj pripremljene smjese gipsa. Ponovo ostavite da očvrsne, najprije kratko u posudici, a čim se može, izvadite ga iz posudice i ostavite na zraku.

VII. Korak:

Nakon cca 30 min pomoću špatule i čekića odvojite slojeve i dobit ćete dva fosila – pozitivni i negativni otisak utisnute školjke. Na kraju pripremite sve dobivene fosile na radnom stolu kao izložke za obilazak grupe. Iznesite svoje mišljenje o razlici između fosila izrađenih u gipsu ili glinamolu.

